

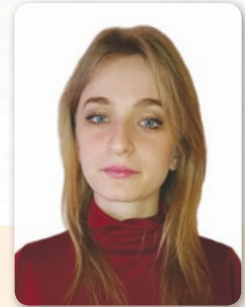

ФОРТЕЦЯ ТУСТАНЬ З ДАВНИНИ ГЛИБОКОЇ ВІТАЄ НАС НА КОЖНОМУ З УРОКІВ

Психолого-синергетичний інтегрований день для 3-го класу

Олександра ГАРБУЗ, тренер НУШ, старший учитель,
учитель початкових класів;

Наталія ШМАТОК, психолог, ПШ № 53 м. Львова

Саме під час проведення інтегрованих днів можна якнайкраще і якнайширше ознайомити учнів з певною пам'яткою історії чи культури. Тож автори розробки запрошують вас у ході уроків літературного читання, математики, образотворчого мистецтва та предмета “Я у світі” відвідати одне з українських див — місто-фортецю Тустань.

Тема тижня. Унікальні місця України.

Тема дня. Тустань.

Очікувані результати

Початковий рівень:

- учень/учениця знає види простих задач;
- називає ознаки людини як частини живої природи;
- знає, що відрізняє людину від тварини;
- розуміє правила поведінки у природі;
- називає матеріали, інструменти й обладнання, необхідні художнику-архітектору.

Середній рівень:

- уміє усно додавати й віднімати одноцифрові та двоцифрові числа;
- пояснює правила порядку виконання дій;
- коментує хід обчислення значень виразів за діями;
- обґрунтовує, як людина залежить від суспільства;
- розуміє значення природи в житті людини;
- пояснює, чим різняться види архітектурних споруд за призначенням.

Достатній рівень:

- застосовує алгоритм додавання і віднімання двоцифрових чисел без переходу через розряд;
- виконує усне додавання, віднімання, множення і ділення на основі властивостей арифметичних дій додавання й віднімання;
- наводить приклади впливу окремої людини на суспільство, в якому вона перебуває;
- застосовує навички кольорового рішення малюнка.

Високий рівень:

- перевіряє правильність виконання додавання і віднімання вивченими способами;
- пояснює необхідність збереження природи;
- пропонує власні способи збереження природи рідного краю;
- висловлює самостійні оцінні судження;
- творчо працює над виконанням завдання.

Матеріали та обладнання: мультимедійний комплект, презентація про Тустань, віртуальна модель фортеці; плакат із зображенням Тустані, стікери; пазли, фліпчарт; світлина “Осінь у Тустані”, аудіозапис поезії “Чисті небеса... Краса первісна...”; математичні картки з таблицею, задачами, для встановлення закономірностей; картки з прислів'ями, зображенням архітектурних споруд; підручник “Літературне читання” (автор О. Я. Савченко); рюкзак, каструля, предмети для походу, продукти для походу; аркуші для малювання, акварельні фарби, пензлі, баночки для води, клейонки для накривання столів, прості олівці; схема взаємодії через спільну діяльність і взаємодопомогу.

Зміст занять протягом дня

І частина

1. Створення емоційного тла заняття.

Ранкова зустріч (12–13 хв)

1. Вправа “Настрій”

Діти ходять по кімнаті, демонструючи ту ходу, яку називає педагог. На кожен вид ходи відводиться 13 секунд.

Орієнтовний перелік видів ходи

Іде людина, що...

- дуже втомилася;
- отримала радісну звістку;
- постійно чогось боїться;
- рухається по канату/дроту;
- піднімається в гори.

По завершенні виконання завдання діти мають продемонструвати, які емоції викликала ця вправа.

2. Повідомлення теми дня

— Сьогодні ми говоритимемо про унікальне місце Українських Карпат, подібних якому немає у Європі. Це історична пам'ятка України — фортеця Тустань.

3. Словникова робота

Значення слова “фортеця” з'ясувають за тлумачним словником.

Фортеця — укріплена міцна капітальна фортифікаційна споруда, у якій розміщується постійний гарнізон захисників, великий запас провіанту та озброєння. Призначена для протидії довготривалій облозі й перебування у круговій обороні.

4. Віртуальна подорож

“Дитина дня” проводить віртуальну подорож за тематичною презентацією.

Орієнтовний зміст повідомлення

Поблизу села Урич на Львівщині серед лісу до неба здіймаються скелі висотою близько 50 м. Учені вважають, що їх вік сягає 25 мільйонів років. У IX–XVI століттях тут була давньоруська фортеця Тустань.

Її назва походить, за однією версією, від імені засновника поселення Тустан, що означало “сильний, міцний, відважний, завзятий”. За іншою версією, назва пішла від словосполучення “тут стати”. Адже фортеця була важливим оборонним об'єктом і виконувала роль митниці на жвавому торгівельному шляху. Купцям, що їхали ним з товаром, охорона давала команду “Тут стати”.

Після XVI століття фортеця втратила роль митниці. З кінця XVIII століття її стали навідувати туристи. У 1994 році було створено Державний історико-культурний заповідник “Тустань”.

5. Колективне складання пазлів

Учні об'єднуються у групи по 5 осіб і складають пазли “Фортеця Тустань”, видруковані на А4.

6. Психологічна вправа

Діти пишуть на стікерах, які, на їхню думку, знаання, вміння чи риси характеру можуть знадобитися під час колективної подорожі в гори. Наклеюють аркуші на фліпчарт з малюнком фортеці Тустань.

II. Активізація досвіду учнів з теми (11–12 хв)

1. Повторення і доповнення правил поведінки в класі (на фліпчарті)

Орієнтовний зміст правил

- Приходити на урок вчасно;
- говорити по черзі;

- дотримуватися правила піднятої руки;
- говорити від себе;
- з повагою ставитися до думки товаришів;
- бути уважним, активним і позитивним.

2. Бесіда за світлиною “Осінь в Тустані”. Прийом “Входження в картину”

Учитель демонструє світлину із зображенням осені в Тустані, залучає дітей до обговорення побаченого.

Орієнтовний зміст запитань

- Уважно розгляньте світлину на екрані. Що дивовижного ви побачили?
- У яку пору року могла з'явитися така краса? Як можна назвати цю світлину?
- Які ще ознаки осені ви бачите на світліні?
- Які групи рослин розгледіли?
- Які види дерев і кущів є довкола фортеці?
- Які ідеї захисту та збереження природи у вас виникли під час споглядання цієї картини природи?
- “Увійдіть” у світлину. Де ви хотіли б опинитися? Що б там почули?

— Мабуть, не знайдеться у світі людини, яка б не любила природу. Природа надихає на створення музики, картин, поезій. А навзаєм просить лише одного — любити і берегти її.

3. Прогнозування за ілюстрацією

На основі обговорення світлини діти роблять припущення щодо теми уроку читання.

4. Повідомлення теми уроку

— Сьогодні ми вирушаємо у гості до природи. Мандруватимемо гірськими стежинами і разом будемо милуватися природою рідного краю. А допоможе нам у цьому оповідання О. Донченка “Лісовою стежкою”.

5. Гра “Дешифрувальник” (робота в парах)

Діти знаходять значення виразів, записують у таблицю відповідні букви й отримують слово “Тустань”.

Б	56 + 18	21	
У	45 + 23	68	
С	43 – 26	17	
Т	37 – 16	29	
Р	14 + 43	82	
Т	67 – 38	41	
А	53 + 29	74	
Н	24 + 17		
Е	71 – 12		

6. Бесіда

Педагог повідомляє, що саме цей об'єкт сьогодні на уроці найголовніший, і просить пригадати, що дітям уже відомо про Тустань.

Орієнтовний зміст запитань

- Що ви вже знаєте про Тустань?
- Де розташована ця фортеця?
- Що ви знаєте про природу Карпат?

ВІДКРИВАЙМО УКРАЇНУ разом із журналом “ДЖМІЛЬ”

Мотивувати учнів до пізнання природи, історії та культури України допомагає розвивальний журнал “Джміль”. Кожен випуск — це скарбничка матеріалів з цікавої дітям теми з обов’язковим українознавчим компонентом.

- Розповіді про унікальні місця України, рослинний і тваринний світ.
- Інтерактивні міні-лекції про сучасне мистецтво і твори народних майстрів.
- Настільні ігри, присвячені історичним пам’яткам України.
- Уявні мандрівки до самотніх куточків нашої Батьківщини, де зародилися унікальні види розпису: с. Петриківки (2019, № 3); Яворівщини (2018, № 12); Косівщини (2018, № 10); смт Опішні (2018, № 7-8); с. Самчики (2016, № 2).

За публікаціями журналу можна організувати такі **види діяльності**:

- спільне чи самостійне читання;
- бесіди, обмін враженнями;
- створення колажів і стіннівок за змістом прочитаного;
- проекти;
- індивідуальну роботу з обдарованими учнями;
- свята або інші позакласні заходи.

Для організації групової роботи в класі й самостійного читання вдома запропонуйте батькам учнів **передплатити журнал “Джміль” на весь клас.**

Варіанти вигідної передплати обирайте на сайті:

jmil.com.ua/peredplata

Цікавих уроків і захопливого дозвілля!

Тематичні випуски

“Україна — це Європа” (2018, № 7-8)

“Моя Україна” (2015, № 1)

“Славні козаки” (2015, № 4)

Придбати можна в редакції.

Звертайтеся за телефонами:

(044) 486-13-32, (067) 504-50-22

Відправляйте заявки на адресу:

books@dsvvit.com.ua